

2025-12-17-25002410

Datum

2025-12-12

Dianenummer

0334/25

SEKRETESS

enligt 31:24 OSJ (2009:400)

Datum: 25/12/25

Styrelsen för internationellt
utvecklingssamarbete (Sida)

Styrelsen för internationellt
utvecklingssamarbete (Sida)

Er referens: Ärendenummer 25/001060

Yttrande över fördjupad granskning

Center mot våldsbejakande extremism (CVE) är en del av Brottsförebyggande rådet och ska bistå med fördjupade granskningar av verksamheter som kan antas ha kopplingar till våldsbejakande extremism eller andra antidemokratiska miljöer. En fördjupad granskning ska avse de omständigheter som är relevanta för bedömningen av ärendet. CVE ska lämna ett yttrande över utförd granskning.

Om ärendet

Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) begärde 2025-06-19 att Center mot våldsbejakande extremism (CVE) genomför en fördjupad granskning av organisationen Islamic Relief Sverige (IRS) (Orgnr 802017-3251) ifall det finns kopplingar till våldsbejakande extremism eller antidemokratiska miljöer.

Sida begär att CVE utreder ifall nuvarande eller tidigare styrelseledamöter inom IRS kan kopplas till sådana miljöer och i sådana fall utreda huruvida dessa har ett inflytande på organisationen idag.

CVE:s granskning är avgränsad till frågan huruvida det föreligger kopplingar till våldsbejakande extremism eller antidemokratiska miljöer i Sverige, vilken företrädevis utgörs av personer med ledande befattning eller som på annat sätt kan utöva inflytande över verksamheten. Granskningen har inte omfattat den biståndsverksamhet som bedrivs.

Yttrande

Sammanfattning

CVE har, givet den avgränsning granskningen haft, inte påträffat information som påvisar att IRS eller dess medlemsorganisationers faktiska verksamhet är antidemokratisk eller våldsbejakande i sig, eller att den aktuella styrelsen utövar ett sådant inflytande över IRS:s verksamhet.

Gällande frågan i begäran om nuvarande eller tidigare styrelseledamöter har kopplingar till antidemokratisk verksamhet eller våldsbejakande extremism och huruvida de har ett fortsatt inflytande på organisationen, så tydliggör granskningen följande; CVE bedömer att inga personer i nuvarande styrelse har sådana kopplingar. Däremot har CVE identifierat två personer i ledande befattning i IRS där den ena personen har en nära familjekoppling till en person som kan kopplas till våldsbejakande extremism, den andra personen har tidigare varit anställd i vad som kan bedömas som en antidemokratisk miljö. Därutöver har CVE identifierat ett fåtal personer som i närtid och historiskt har haft ledande befattningar inom IRS samt några som har, eller har haft, ett inflytande över de tre medlemsorganisationer varifrån IRS styrelse utses, som kan kopplas till antidemokratiska miljöer, och i ett fåtal fall till våldsbejakande extremism. CVE redovisar därför även för vissa historiska uppgifter som kan ha relevans för bedömningen av ett sådant inflytande.

Även om CVE kan konstatera kopplingar till antidemokratiska miljöer eller våldsbejakande extremism hos några personer vilka är eller har varit kopplade till IRS eller dess medlemsorganisationer, kan CVE inte redovisa på vilket sätt ett eventuellt inflytande består eller bestått av. Däremot kan granskningen som CVE har genomfört indikera en grad av sannolikhet för ideologiskt färgat inflytande.

Av granskningen förefaller det som att vissa personer fortsatt åtnjuter förtroende och har fått roller i medlemsorganisationers styrelser, trots den kritik som förmedlats genom bland annat myndigheters yttranden och domar, främst gällande olämplighet att bedriva skolverksamhet och gällande vissa ekonomiska åtaganden.

Utredningen

IRS består av tre medlemsorganisationer som enligt IRS stadgar ger rätt att nominera individer till IRS styrelse. CVE:s bedömning är att medlemsorganisationerna tillskrivs en betydande roll för IRS styrelsesammansättning, och därmed att de är av betydelse för granskningen. Genom utredningen har ett antal centrala personer framträtt som, ofta under lång tid, kopplats samman organisatoriskt genom verksamhet inom eller i anslutning till medlemsföreningarna, och i vissa fall genom familjeband, och där det sannolikt föreligger en lojalitet inom denna personkrets. Huruvida den personkretsen utgör en gemensam plattform baserad på ideologi eller andra gemensamma intressen kan CVE inte fastslå, därmed kan CVE endast redovisa ett mått av sannolikhet för gemensam ideologisk övertygelse.

Det har under årens lopp lyfts kritik från forskningshåll mot medlemsorganisationerna IFiS (Islamiska Förbundet i Sverige), FIFS (Förenade Islamiska Föreningar i Sverige) och andra närliggande organisationer till IFiS som kan kopplas till dem. Kritiken som uppkommit har bland annat berört att en mindre krets av personer inom organisationerna turas om att få betydelsefulla uppdrag, med konsekvens att denna mindre krets av personer kontrollerar inte bara ekonomin utan även den ideologiska dimensionen inom organisationerna.

Något som till viss del ligger i linje med ovan är att Sida i en egen utredning av IRS under år 2021, kom fram till rekommendationer gällande förbättringar som "i korthet går ut på att få en större bredd och mångfald i styrelserna, i såväl den internationella organisationen som på landnivå. "

Det är inte möjligt för CVE att avgöra i vilken mån ovanstående är ett uttryck för en antidemokratisk ideologi, men CVE har i granskningen funnit att individer som haft positioner inom FIFS och IFiS och andra närliggande organisationer bland annat klassats som olämpliga att bedriva skolverksamhet. Dessa individer har historiskt haft centrala positioner inom IFiS och FIFS och det finns vissa familjeband till personer med ledande befattning inom IRS som redovisas nedan och som bedöms vara relevanta för granskningen.

Islamic Relief Sverige (IRS)

Inom ramen för CVE:s avgränsning har utredningen inte påträffat någon information som påvisar att organisationen IRS som sådan bedriver verksamhet med våldsbejakande eller antidemokratiska

inslag. CVE kan dock konstatera att det finns individer i ledande befattning inom IRS idag, alternativt i närtid, som har familjeband till personer som har eller har haft koppling till våldsbejakande extremism eller antidemokratiska miljöer. Historiskt finns några tidigare styrelseledamöter eller andra vid ledande befattningar med koppling till antidemokratiska miljöer och våldsbejakande extremism.

Exempelvis vill CVE lyfta fram en person (AA) som i dagsläget är anställd på IRS. [REDACTED]

Personen i fråga har nära familjeband till en person som kan kopplas till våldsbejakande extremism.

En annan framträdande person (BB) inom IRS har en familjekoppling till en person som förekommit i Säkerhetspolisens yttranden till en annan myndighet (se nedan om CC). [REDACTED] och innan dess haft vissa andra framträdande positioner inom närliggande organisationer till medlemsorganisationerna. BB har familjekoppling till CC som Säkerhetspolisen i maj år 2022, i ett yttrande till annan myndighet uttalat sig på följande vis om:

"CC har i decennier varit en central person för spridandet av en totalitär islamistisk ideologi som är oförenlig med svenska demokratiska värderingar. CC [REDACTED] till intresseorganisationen Sveriges Islamiska Skolor där hälften av de skolor som ingår har nyttjats i radikaliserande eller brottsliga syften. CC har nyttjat intresseorganisationen och den egen firman för att främja sin ideologi och syn på hur skolverksamhet ska bedrivas."

Genom en annan del av Säkerhetspolisens yttrande framträder det en bild av att CC utövat inflytande i den verksamhet han ingått i samt att flertalet familjemedlemmar varit involverade i dessa verksamheter eller andra närliggande organisationer till IRS medlemsorganisationer. Det kan därmed inte uteslutas att han utövat ett inflytande även över IRS genom denna koppling.

Utöver CC framträder en annan central individ, DD. [REDACTED] och har tidigare företrätt ett flertal närliggande organisationer till IFiS. DD [REDACTED] tillsammans med CC och EE (se nedan om EE under rubriken FIFS), [REDACTED] i Stiftelsen Framstegsskolan. I ett yttrande från Säkerhetspolisen konstaterar myndigheten att "det förelåg en risk att stiftelsens styrelse inte

förmedlade respekt för mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar.”

DD har liksom EE bedömts olämplig av förvaltningsrätten vilket framkommer i en dom från [REDACTED]. Inom ramen för utredningen kring deras lämplighet att bedriva skolverksamhet anger utbildningsnämnden i Stockholm att *”Det framgår att ledningskretsen har andra engagemang vid sidan om Stiftelsen Framstegsskolan som i flera fall bedrivs på ett bristfälligt sätt och missköts ekonomiskt. Systematisk misskötsamhet som kan belastas en styrelseledamot i andra engagemang kan indikera en oförmåga att bedriva och sköta företag och därmed en olämplighet att bedriva utbildning för barn finansierad med offentliga medel.”*

Vidare sammanfattar utbildningsnämnden att personerna EE och DD har ett nära samröre med varandra i flera engagemang som styrelseledamöter och bedriver verksamheter som systematiskt missköts av styrelsen ekonomiskt. Detta finner CVE vara ett relevant resonemang kopplat till denna granskning då EE har haft engagemang i FIFS därefter.

CVE konstaterar att DD har familjekopplingar vilka har haft olika befattningar inom skolverksamheten, men också förekommit i styrelser eller andra framträdande befattningar inom närliggande organisationer till IFiS. Sammantaget bedöms att DD, givet hans tidigare engagemang inom organisationerna, och vid beaktande av hans personkopplingar, kan ha ett inflytande i IRS medlemsorganisationer FIFS samt IFiS men även tidigare IRS.

De tre medlemsföreningarna

CVE kan nämna följande kring medlemsföreningarna;

Medlemsförening Eritreansk Kulturforum (EKF) (Orgnr. 814000-0657) Under utredningen har det varit svårt att identifiera organisationen EKF och dess verksamhet, vilket försvårat granskningen. Då de enligt stadgarna besitter rätt att utse del av styrelsen för IRS har de en påfallande ansvarsfull roll för en relativt stor organisation som IRS utgör. Den information som påträffats avseende EKF som är av relevans för utredningen är att det i en tidningsartikel i september 2020, uppmärksammades att ett sommarläger som EKF var delarrangör för, under åren 2016-2019 årligen inbjudit en föreläsare med kända antisemitiska uttalanden. I tidningsartikeln anges även att IRS tillsammans med en närliggande organisation till IFiS sponsrade

det aktuella sommarlägret. CVE har inte kunnat identifiera företrädare för föreningen eller ytterligare information kring EKF:s verksamhet.

Medlemsförening Förenade Islamiska Föreningar i Sverige (FIFS).

FIFS grundades 1974. CVE har i sin granskning kunnat konstatera att en individ, EE, under år 2022 av en annan myndighet bedömts som olämplig att bedriva skolverksamhet. Utöver olämplighetsbedömningen från den andra myndigheten, [REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] CVE bedömer

att detta väcker frågor kring huruvida lojaliteten och förtroendet till individen övertrumfar de nämnda domarna och myndighetsbedömningen.

Av Säkerhetspolisens yttrande till annan myndighet i maj år 2022, framgick att EE ingick i en Whatsapp-grupp benämnd "Rådet" tillsammans med CC och dåvarande [REDACTED] CVE bedömer att personerna som ingick i samma medlemsgrupp sannolikt delade ideologisk övertygelse, däribland EE. CVE bedömer därmed att det går att koppla EE till antidemokratiska miljöer inom tidigare verksamhet.

[REDACTED] och har även familjeband till tidigare styrelseledamot [REDACTED] inom IRS. [REDACTED] och satt samtidigt i styrelsen för en annan närliggande organisation till IFiS. EE ingick i styrelserna för flera av skolverksamheterna och var tidigare firmatecknare för ett kommersiellt bolag som ägs av bland annat IFiS och annan närliggande organisation. EE har under 2024, i sociala medier delat inlägg av tydlig antisemitisk karaktär och på årsdagen av attentaten mot Israel (7 oktober 2023) delade EE inlägg med hyllningar av attacken.

Medlemsförening Islamiska Förbundet i Sverige (IFiS)

[REDACTED]

[REDACTED] Det har historiskt funnits flera fall av allvarlig kritik från bland andra SKMA (Svenska kommittén mot antisemitism) och Expo kring inbjudningar av föreläsare som uttryckt sig antisemitiskt och homofobiskt.

Säkerhetspolisen har i ett yttrande till annan myndighet, även refererat ovan, visat att CC hade en medlemsgrupp på WhatsApp vid namn "Rådet" och där ingick, förutom CC och EE, [REDACTED] i

samma grupp. Som redogjorts ovan gör CVE bedömningen att nämnda personer i WhatsApp-gruppen med viss sannolikhet delar CC:s ideologi. Av utredningen framgår att [REDACTED] som ingick i medlemsgruppen "Rådet" på WhatsApp under perioden där yttrandet från Säkerhetspolisen lämnades, pekar på två möjliga personer. [REDACTED]

En person i [REDACTED], var i ledningen för [REDACTED] där Säkerhetspolisen bedömt att det fanns en risk att ledningskretsen inte förmedlade en respekt för mänskliga rättigheter eller demokratiska värderingar och att eleverna kunde utsättas för en islamistisk ideologi.

En annan person, FF, [REDACTED] förrättade år 2024, en bön för en bortgången ledare för terrororganisationen Hamas.

Ett annat exempel kopplat till IFiS och dess närliggande organisationer rör tre bröder vars framlidne fader, år 2018 avled i Syrien till följderna av en bilbomb. Muslimska Brödraskapet i Syrien skrev då följande: "Vi gratulerar vår broder martyrskapet som han önskade och strävade efter" på sociala medier. Fadern pekades även ut som ledare inom syriska Muslimska Brödraskapets militära gren. Den ena brodern, GG [REDACTED] och den andra brodern, HH i styrelsen för en närliggande organisation. [REDACTED] En tredje broder, II, har tidigare poserat med Muslimska Brödraskapets chefsideolog Al-Qaradawi på sociala medier.

En annan framträdande person i granskningen är JJ, [REDACTED] och verksam i flera närliggande verksamheter till IFiS. Den [REDACTED] publicerar JJ, på sociala medier (med över 12 000 följare), hyllningar och en bild där han poserar med Dr. Zagloul El-Naggar. SKMA har tidigare beskrivit El-Naggar som känd för sin antisemitiska propaganda, sina maningar till att utplåna staten Israel och hat mot homosexuella. Den [REDACTED] publicerar JJ ett foto på sociala medier där han poserar tillsammans med en person som av Expo är beskriven som "känd hatpredikant som krävt dödsstraff för homosexuella". Den [REDACTED] delar JJ på sociala medier hyllningar till Muslimska brödraskapets chefsideolog Al-Qaradawi vid tidpunkten för hans bortgång. Den [REDACTED] vid terroristgruppen Hamas uppmärksammade attentat mot Israel publicerade JJ inlägg på sociala medier som av CVE bedöms som ett subtilt uttryck för stöd för attentatet.

År 2003 kritiserades IFiS med anledning av att organisationen bjudit in Al-Qaradawi till en konferens arrangerad av IFiS. Senare framkom i

utländsk media att Al-Qaradawi vid konferensen gjort uttalanden om självmordsattacker mot israeler som ett legitimt och heligt krig.

IFiS har tidigare, tillsammans med två andra närliggande organisationer till IFiS, varit delarrangör till ett uppmärksammat, numera nedlagt, arrangemang, Muslimska Familjedagarna (år 2013–2018). Detta arrangemang utgjorde en del av en annan myndighets utredning vilken syftade till att utreda den till IFiS närliggande organisationens demokratiska uppbyggnad och ideologiska uppfattning. Slutsatsen från utredningen var bland annat att det under senare år funnits flera överlappningar till den våldsbejakande islamistiska miljön och andra antidemokratiska islamistiska miljöer, framförallt genom den närliggande organisationens bidragsberättigade lokalföreningar. Vidare lyftes att sympatisörer och aktivister för extremistiska rörelser har och har haft ledande positioner i några föreningar. Såväl den närliggande organisationen som olika medlemsföreningar till den hade regelbundet bjudit in externa föreläsare och samarbetspartners vars ståndpunkter går på tvärs med kraven på demokratins idéer. Flera av dem har varit återkommande som föreläsare eller samarbetspartner.

CVE kan konstatera att några personer som idag eller historiskt har ingått i IRS:s, FIFS samt IFiS styrelser eller i ledande befattning, var i ledningen för de tre organisationerna som arrangerade de Muslimska Familjedagarna. Trots att detta ligger en tid tillbaka anses det vara relevant för att belysa en historisk kontext.

Avslutning

CVE har, givet den avgränsning granskningen haft, inte påträffat information som påvisar att IRS eller dess medlemsorganisationers faktiska verksamhet är anti-demokratisk eller våldsbejakande i sig eller att den aktuella styrelsen utövar ett sådant inflytande över IRS:s verksamhet.

Gällande nuvarande styrelse inom IRS har CVE inte påträffat några kopplingar till våldsbejakande extremism eller antidemokratiska miljöer. Däremot finns två personer med befattningar inom verksamheten, en med familjekoppling till en person som kan kopplas till våldsbejakande extremism, och en person som tidigare har varit anställd i vad som kan bedömas som en antidemokratisk miljö. Därutöver har CVE identifierat ett fåtal personer som i närtid och historiskt har haft ledande befattningar inom IRS samt några som har, eller har haft, ett inflytande över de tre medlemsorganisationer varifrån

IRS styrelse utses, som kan kopplas till antidemokratiska miljöer, och i ett fåtal fall till våldsbejakande extremism.

Men huruvida dessa kopplingar avspeglas i inflytandet kan CVE inte bedöma. Däremot har det framkommit en bild i granskningen av att ett fåtal personer inom IRS, FIFS samt IFiS, och dess närliggande verksamheter, över tid återkommer i olika styrelser och ledande befattningar, vilka har eller har haft koppling till våldsbejakande extremism eller antidemokratiska miljöer, i vissa fall genom deras anhöriga. Dessa personer, som utövat inflytande över andra verksamheter, kan i vissa fall antas ha eller ha haft ett inflytande även över de organisationer som berörts i denna granskning.

Den kritik som framförts under årens lopp genom beslut, domar och yttranden från myndigheter har organisationerna i flera fall inte tagit fasta på, utan vissa personer har åter fått förtroendevalda eller andra inflytelserika positioner, oaktat den kritik som framförts.

Detta yttrande avges av t.f. chef för Center mot våldsbejakande extremism Robert Kindroth.

Robert Kindroth

Enligt 40 kap 7 f § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) (OSL) gäller sekretess i verksamhet hos Brottsförebyggande rådet som avser uppgifterna att vara kontaktpunkt för myndigheter och andra beslutsorgan som inom ramen för sina respektive uppdrag fördelar offentliga medel eller på andra sätt granskar offentligt finansierade verksamheter. Sekretessen gäller för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider skada eller men.